

Barnaheill

ÁRSSKÝRSLA 2021

Stjórn og starfsmenn

Barnaheill

Barnaheill – Save the Children á Íslandi 2021

Stjórn

Framkvæmdastjórn:

Harpa Rut Hilmarsdóttir, formaður
Elísa R. Ingólfssdóttir, varaformaður
Guðlaugur Kristmundsson

Aðrir stjórnarmenn:

Brynja Dan Gunnarsdóttir, meðstjórnandi
Elísabet Guðmundsdóttir, meðstjórnandi
Gná Guðjónsdóttir, meðstjórnandi (til okt 2021)
Bjarni Torfi Álfþórsson, meðstjórnandi
Funi Sigurðsson, varamaður
Anni Haugen, varamaður
Unnsteinn Manuel Stefánsson, varamaður

Starfsmenn

Erna Reynisdóttir, framkvæmdastjóri
Guðrún Helga Jóhannsdóttir, aðstoðarframkvæmdastjóri og leiðtogi kynningarmála og erlendra verkefna
Linda Hrönn Þórisdóttir, leiðtogi innlendra verkefna
Ágústa K. Marisdóttir, bókar
Birna Guðmundsdóttir, gjaldkeri og þjónustufulltrúi
Guðrún Helga Bjarnadóttir, verkefnastjóri innlendra verkefna
Kolbrún Pálsdóttir, verkefnastjóri kynningarmála og erlendra verkefna
Margrét Júlía Rafnsdóttir, verkefnastjóri innlendra verkefna
Sigríður Björnsdóttir, verkefnastjóri innlendra verkefna
Þóra Jónsdóttir, verkefnastjóri innlendra verkefna
Þóra Björnsdóttir, verkefnastjóri innlendra verkefna (frá feb.)
Matthías F. Matthíasson, verkefnastjóri innlendra verkefna (frá feb.)

Tímabundið:

Anton Ström, kynningar og fjáröflun (frá ág.)
Ragnheiður Ármey Gunnarsdóttir, kynningar og fjáröflun (frá ág.)

Kjörnefnd

Guðmundur Steingrímsson
Páll Valur Björnsson
María Sólbergdóttir

Til vara:

Ólafur Ó. Guðmundsson
Þórarinn Eldjárn

Laganefnd

Elísabet Guðmundsdóttir
Áslaug Björgvinsdóttir
Bryndís Bachmann Gunnarsdóttir

Til vara:

Anni Haugen
Gná Guðjónsdóttir

Skoðunarmenn reikninga

Ellen Blomsterberg
Pétur Óli Gíslason

Til vara:

Helga Jónsdóttir
Þórður Þórkelsson

Fulltrúar í stjórn

Mannréttindaskrifstofu Íslands

Áslaug Björgvinsdóttir, aðalmaður
Erna Reynisdóttir, varamaður

Löggiltur endurskoðandi

Sigríður Ármannsdóttir

Verndari Barnaheilla – Save the Children á Íslandi er Vigdís Finnbogadóttir.

Stjórn Barnaheilla 2021 - 2022.

Fv. Erna Reynisdóttir, framkvæmdastjóri, Elísa R. Ingólfssdóttir, Elísabet Guðmundsdóttir, Bjarni Torfi Álfþórsson, Gná Guðjónsdóttir, Harpa Rut Hilmarsdóttir, Guðlaugur Kristmundsson, Funi Sigurðsson, Anni Haugen, Brynja Dan Gunnarsdóttir

Starfsfólk Barnaheilla.

Fv. Þóra Jónsdóttir, Marta Persiani, samstarfsfélagi frá Save the Children á Ítalíu, Margrét Júlía Rafnsdóttir, Erna Reynisdóttir, Kolbrún Pálsdóttir, Þóra Björnsdóttir, Guðrún Helga Jóhannsdóttir, Linda Hrönn Þórisdóttir, Birna Guðmundsdóttir, Matthías Freyr Matthíasson og Guðrún Helga Bjarnadóttir.
Á myndina vantar Sigríði Björnsdóttur og Ágústu K. Marisdóttur.

Efnisyfirlit

- 3 Frá formanni og framkvæmdastjóra
- 4 Líf og þroski
- 6 Menntun
- 7 Vernd gegn ofbeldi
- 8 Þátttaka
- 9 Fjáröflun
- 10 Erlent starf
- 11 Tekjur og gjöld
- 12 Þakkir

Ársskýrsla 2021

Barnaheill – Save the Children á Íslandi
Reykjavík, apríl 2022

Prentvinnsla: Litróf – Umhverfissvottuð prentsmiðja
Forsíðumynd: Línu ambönd seld í Haustsöfnun
Barnaheilla. Mynd: Hákon Broder Lund.

Barnaheill – Save the Children á Íslandi eru frjáls félagasamtök, stofnuð hér á landi árið 1989. Samtökin eiga aðild að alþjóðasamtökunum Save the Children sem voru stofnuð í Bretlandi árið 1919 og starfa nú í um 120 löndum.

Stofnandi þeirra, Eglantyne Jebb, var ein fyrsta baráttumanneskjan fyrir rétti barna til að alast upp við öryggi og frið. Hún átti hugmyndina að og skrifaði sáttmála um réttindi barna árið 1921 sem síðar varð grunnurinn að Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna.

Samtökin vinna að mannréttindum barna með því að vera málsvari þeirra, efla menntun og veita mannúðar- og neyðaraðstoð þegar hörmungar dynja yfir samfélag.

Save the Children eru stærstu alþjóðlegu frjálsu félagasamtök sem starfa í þágu barna. Þau starfa eftir barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna að rétti sérhvers barns til lífs, verndar, þroska og aukins áhrifamáttar.

Vefsíða Barnaheilla – Save the Children á Íslandi er www.barnaheill.is.

Frá formanni og framkvæmdastjóra

Barnaheill - Save the Children á Íslandi vinna einbeitt að réttindum og velferð barna með barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna að leiðarljósi. Tilgangur samtakanna er að stuðla að heimi þar sem sérhvert barn fær uppfylltan rétt sinn til lífs og þroska, menntunar, verndar og áhrifa í samfélaginu.

Segja má að árið 2021 hafi verið ár vaxtar hjá Barnaheillum. Nokkur innlend verkefni samtakanna stækkuðu, verkefnum og samstarfshópum fjölgaði, erlendu verkefni fengu meiri umsvif, fleiri starfsmenn bættust í hópinn og mikil vinna var lögð í stefnumótun og annað sem tilheyrir innra starfi samtakanna. Árið skipaði líka ákveðna sérstöðu í starfi Barnaheilla. Líkt og á fyrra ári hafði heimsfaraldurinn Covid-19 áhrif á starfsemi samtakanna. Munurinn frá fyrra ári var þó töluverður því með meiri þekkingu og reynslu var hægara um vik að aðlaga starfsemina að samfélagslegum aðstæðum hverju sinni. Þegar takmarkanir vegna sóttvarna voru hvað mestar var skrifstofunni lokað og unnu þá starfsmenn heiman frá. Fundir, námskeið og kynningar voru að mestu á rafrænu formi enda starfsmenn komnir með reynslu og þekkingu á slíku fyrirkomulagi.

Megináhersla Barnaheilla er sem fyrr vernd gegn ofbeldi á börnum. Umfangsmestu verkefni samtakanna eru Vináttu – forvarnaverkefni gegn einelti og Verndarar barna – forvarnaverkefni gegn kynferðisofbeldi. Vinna við endurútgáfu námsefnis Verndara barna hófst á árinu og ný sögubók úr námsefni Vináttu leit dagsins ljós. Vináttuskólum fjölgar ört en um 65% leikskóla, 30% grunnskóla og nokkur frístundaheimili vinna með Vináttu í dag.

Nýtt verkefni var sett á laggimar sem snýr að fræðslu um kynheilbrigði, samskipti og mörk og er það ætlað börnum á aldrinum 10-18 ára. Nýjum samstarfshópum var komið á sem Barnaheill eiga aðgang að og hefur erlent starf samtakanna aukist til mikilla muna.

Alls bárust 128 tilkynningar til Ábendingalínunnar á árinu 2021 og þar af voru 55 sem vörðuðu kynferðisofbeldi gegn börnum á neti. Heildarfjöldi tilkynninga til Ábendingalínunnar dróst eilítið saman á milli ára.

Gerðar voru umsagnir um 40 lagafrumvörp, þingsályktunartillögur og reglugerðir á árinu 2021. Til Barnaheilla leituðu 47 aðilar ráðgjafar vegna mála af ýmsum toga, s.s. forsjármála, eineltismála eða grunsemda um vanrækslu eða ofbeldi.

Viðurkenning Barnaheilla var að venju veitt við hátíðlega athöfn í tengslum við afmælisdag Barnasáttmálans þann 20. nóvember. Að þessu sinni fór athöfnin fram þann 19. nóvember þar sem afmælisdaginn bar upp á helgi. Ásmundur Einar Daðason, félags- og barnamálaráðherra hlaut Viðurkenninguna fyrir störf í þágu breytinga í málaflokkum barna og ungmenna. Hann lagði fram fjögur frumvörp auk þingsályktunartillögu í málefnum barna fyrr á þessu ári sem samþykkt voru á Alþingi sem hafa þau í för með sér gjörbyltingu í málefnum barna og ungmenna.

Barnaheill sáu um framkvæmd Dags mannréttinda barna eins og undanfarin ár og Barnaheill tóku þátt í gerð viðbótarskýrslu félagasamtaka til Barnaréttarnefndar SP um framkvæmd Barnasáttmálans á Íslandi, endurgerð á fræðslu um Barnasáttmálann og mánaðarlegum greinaskrifum um ákvæði hans.

*Erna Reynisdóttir, framkvæmdastjóri,
Harpa Rut Hilmarsdóttir, formaður.*

Hjólásöfnun Barnaheilla var haldin í títunda sinn á vormánuðum. Að þessu sinni var um 300 hjólum úthlutað í samstarfi við félagsþjónustur, grunnskóla og félagasamtök og er þörfin fyrir hjól fyrir börn og ungmenni enn til staðar. Verkefnið hefur nú löngu sannað gildi sitt við að efla börn félagslega, líkamlega og andlega auk þess að stuðla að bættri umhverfisvitund og samfélagslegri ábyrgð.

Barnaheill eiga sæti í Evrópuhóp Save the Children um fátækt barna. Á árinu 2021 gaf hópurinn út skýrslu um fátækt. Aukin áhersla var lögð á að skora á stjórnvöld að uppræta fátækt og að tryggja öllum börnum þau réttindi sem þeim ber samkvæmt barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna, án nokkurrar mismununar. Samtökin taka auk þess þátt í velferðarvakt sem heyrir nú undir félags- og vinnumarkaðsráðuneytið þar sem unnið er með málefni þeirra sem búa við fátækt. Á árinu 2021 héldu Barnaheill áfram að kortleggja verkefni samtakanna út frá Heimsmarkmiðunum og verða Heimsmarkmiðin og umhverfisstefna enn frekar samþætt allri vinnu samtakanna.

Samtökin hófu þróunarsamvinnu við Síerra Leóne á árinu með stuðningi utanríkisráðuneytisins og héldu áfram neyðaraðstoð í Lýðstjórnarlýðveldinu Kongó einnig með stuðningi utanríkisráðuneytisins. Í báðum verkefnum er lögð áhersla á vernd barna gegn ofbeldi, sér í lagi kynbundnu og kynferðisofbeldi.

Á aðalfundi Barnaheilla, 11. maí 2021 var ný stjórn Barnaheilla kjörin. Úr stjórn Barnaheilla gengu Páll Valur Björnsson og Birkir Már Árnason og er þeim þökkuð þeirra störf í þágu samtakanna. Bjarni Torfi Álfþórsson tók sæti í stjórninni ásamt Funa Sigurðssyni sem tók sæti sem vararmaður.

Þá urðu einnig breytingar á starfsmannahaldi samtakanna. Þóra Björnsdóttir og Matthías F. Matthíasson voru ráðin sem verkefnastjórar innlendra verkefna og voru Ragnheiður Ármey Gunnarsdóttir og Anton Ström ráðin tímabundið í störf kynningar og fjáröflunar.

Stjórnarfélagi, starfsfélagi, sjálfböðaliðum og samstarfsaðilum eru færðar bestu þakkir fyrir gott samstarf á árinu.

Harpa Rut Hilmarsdóttir, formaður stjórnar og Erna Reynisdóttir, framkvæmdastjóri Barnaheilla – Save the Children á Íslandi.

Barnaheill – Save the Children á Íslandi hafa frá stofnun árið 1989 lagt áherslu á starf innanlands en síðustu misserin hafa erlend verkefni bæst við. Samtökin hafa barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna að leiðarljósi í öllu sínu starfi og eru leiðandi afl í að breyta viðhorfum og verklagi varðandi málefni barna. Framtíðarsýn Barnaheilla er heimur þar sem sérhvert barn hefur tækifæri til að lifa og þroskast, fær gæðamenntun, lifir öruggu lífi og hefur tækifæri til að segja sína skoðun og hafa áhrif á mál sem það varðar.

ALMENN RÉTTINDABARÁTTA

Barnasáttmálinn

Barnasáttmáli Sameinuðu þjóðanna er leiðarljós Barnaheilla – Save the Children á Íslandi. Hann var samþykktur á allsherjarþingi SP þann 20. nóvember 1989, fullgiltur á Íslandi 27. nóvember 1992 og lögfestur hér á landi 20. febrúar 2013, með lögum númer 19/2013 og er nú hluti af íslenski löggjöf. Barnasáttmálinn felur í sér alþjóðlega viðurkenningu á því að börn séu hópur einstaklinga sem hafi sjálfstæð réttindi, óháð foreldrum eða forsjáradílum, og að þau þarfnist sérstakrar umönnunar og verndar umfram fullorðna.

Námsvefurinn barnasattmali.is er rekinn í samstarfi Barnaheilla, UNICEF, Umboðsmanns barna og Menntamálastofnunar. Verkefnið var styrkt af ríkisstjórn Íslands.

Barnaheill og fleiri félög vinna saman að baráttu fyrir bættum réttindum barna undir nafninu Barnaréttindavaktin. Hópurinn vinnur saman að skýrslugerð um framfylgd mannréttinda barna og Barnasáttmálans. Barnaréttindavaktina skipa ásamt Barnaheillum, UNICEF á Íslandi, Þroskahjálpi, Mannréttindaskrifstofa Íslands, Öryrkjabandalag Íslands, Rauði krossinn á Íslandi, Ungmennafélag Íslands, Heimili og skóli og Samfés.

Dagur mannréttinda barna

Barnaheill hafa frá árinu 2016 séð um framkvæmd á Degi mannréttinda barna. Í þingsályktunartillögu félags- og barnamála-

ráðherra vorið 2021 um Barnvænt Ísland – framkvæmd barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna kemur fram að efla skuli þennan dag og gera honum hærra undir höfði og nýta daginn enn frekar við fræðslu og vitundarvakningu um réttindi barna. Auk mennta- og menningarmálaráðuneytisins og dómsmálaráðuneytisins bera forsætisráðuneyti og félags- og barnamálaráðuneyti einnig ábyrgð á deginum. Stýrihópur stjórnarráðsins í málefnum barna mun framvegis vera framkvæmdaraðili dagsins í samstarfi við Barnaheill. Ákveðið var að Barnaheill myndu sjá um framkvæmdina þetta árið en samtökin hafa með margvíslegum hætti hvatt kennara og skólastjórnendur á leik-, grunn- og framhaldsskólastigi til að fræða nemendur um réttindi þeirra og hafa daginn í hávegum. Að þessu sinni var áhersla lögð á þrenns konar verkefni. Í fyrsta lagi var hvatt til þess að nemendur myndu skrifa smásögur eða teikna myndir af því hvernig þau sjá fyrir sér líf sitt eftir tuttuðu ár. Í öðru lagi var hvatt til þess að nemendur tjáðu sig um hvað þau lærðu af Covid-19 og í þriðja lagi að halda nemendaping í skólunum.

Fátækt barna á Íslandi

Öll börn eiga rétt á að njóta þeirra réttinda sem kveðið er á um í barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og ekki má mismuna börnum hvað þau réttindi varðar eftir stöðu þeirra eða foreldra þeirra. Þau eiga rétt á að lifa og þroskast, rétt á menntun, heilsuvernd, hvíld og tómstundum. Samt sem áður geta ekki öll börn notið ýmissa gæða til að eiga innihaldsríkt líf og ekki tekið þátt í samfélaginu á við önnur börn vegna efnahagslegrar stöðu foreldra þeirra.

Barnaheill hafa frá árinu 2013 tekið þátt í starfi Evrópuhóps Save the Children þar sem fátækt barna og félagslega einangrun í Evrópu hefur verið könnuð. Þrjár skýrslur hafa verið gefnar út af Evrópuhópnum og á árinu 2021 kom út skýrslan *Guaranteeing Children's Future: How to end Child Poverty and Social Exclusion in Europe*. Ákveðið var að skýrsla um málefnið kæmi út árlega

héðan í frá. Í skýrslunni var þátttaka barna í leikskólum og í tómstundum skoðuð auk þess sem kannaðar voru skólamáltíðir og næring barna, heilsugæsla og húsnæðismál. Þá var tekin út sú þjónusta sem börnum stendur til boða og kostnaður fjölskyldna við þá þjónustu, auk þess sem reynt var að skoða áhrif Covid-19 faraldursins á velferð barna. Nokkur umfjöllun var um skýrsluna í fjölmiðlum og greinaskrif og áskoranir komu frá Barnaheillum um að uppræta fátækt og að tryggja öllum börnum þau réttindi sem þeim ber samkvæmt barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna, án nokkurrar mismununar. Samtökin taka þátt í velferðarvakt félags- og vinnumarkaðsráðuneytisins þar sem unnið er með málefni þeirra sem búa við fátækt.

Umhverfisstefna Barnaheilla og Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna

Barnaheill hafa sett sér umhverfisstefnu sem nefnist *Ein jörð fyrir öll börn – um ókomna tíð*. Samtökin vilja með starfi sínu vinna gegn loftslagsbreytingum og annarri umhverfisvá sem bitnar á velferð barna og þeim réttindum sem þau eiga samkvæmt barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og hafa því sjálfbæra þróun að leiðarljósi. Í hverju verkefni sem unnið er í anda sjálfbærrar þróunar er hugað jafnt að umhverfisþáttum, félagslegri velferð og hagrænum þáttum. Við alla ákvarðanatöku, framkvæmd, rekstur, innkaup og aðra starfsemi á vegum Barnaheilla er leitast við að neikvæð áhrif á fólk, umhverfi og náttúru séu í lágmarki. Samtökin telja mjög mikilvægt að allir sem vinna með börnum eða að málefnum þeirra taki skýra afstöðu í orði og verki gegn loftslagsbreytingum því þær eru helsta ógn velferðar barna til framtíðar. Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna eiga að stuðla að sjálfbærri þróun. Markmið eru sett til nokkurra ára í senn og unnið að þeim. Á skrifstofu Barnaheilla eru nú einungis notaðar umhverfisvottaðar hreinsivörur, fjölnota flát og áhöld, pappírslaus samskipti, lágmarks plastnotkun og skilti fyrir utan skrifstofu þar sem hvatt er til þess að hafa ekki bíla í gangi að öþörfu.

Árið 2020 hófu alþjóðasamtök Barnaheill – Save the Children að vinna að umhverfismálum með því að skrásetja kolefnisspor allra meðlima og tóku Barnaheill að sjálfsögðu þátt í því. Slíkt er gert árlega.

Á árinu 2021 héldu Barnaheill áfram að kortleggja verkefni samtakanna út frá Heimsmarkmiðunum og verða Heimsmarkmiðin og umhverfisstefnan enn frekar samþætt allri vinnu samtakanna.

HEILBRIGÐISMÁL

Samkvæmt 24. grein barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna eiga börn rétt á að njóta besta mögulega heilsufars sem hægt er að tryggja með lækniástoð og heilbrigðisþjónustu. Samtökin leggja áherslu á að börnum á Íslandi sé ekki mismunað hvað það varðar.

Íbúð Barnaheilla

Barnaheill eiga íbúð sem hefur verið leigð til Landspítalans undanfarin ár til notkunar fyrir fjölskyldur langveikra barna af landsbyggðinni. Barnaspítali Hringins hefur haft umsjón með notkun og útleigu íbúðarinnar. Dvalardagar voru aðeins 23 á árinu 2021 en íbúðin var tekin úr notkun á vordögum þar sem komið var að viðhaldi. Þar sem eftirspurn eftir íbúðinni hefur minnkað undanfarin ár var tekin ákvörðun um að selja hana þegar Landspítalinn óskaði ekki eftir framlengingu samningsins.

MÁLVARAHLUTVERK BARNHEILLA

Barnaheill taka virkan þátt í lýðræðislegri umræðu og er málvarahlutverkið mikilvægur liður í starfi samtakanna í þágu barna. Barnaheill þrýsta á stjórnvöld og aðra sem koma að málefnum barna eða eiga að standa vörð um réttindi þeirra. Á árinu 2021 vöktu Barnaheill sérstaklega máls á afdrifum fósturbarna í samvinnu við UNICEF, SOS og Félag fósturforeldra. Önnur málefni sem samtökin lögðu áherslu á voru fátækt, opinber umfjöllun um börn, fæðingarorlofsfrumvarpið, persónuvernd og friðhelgi einkalífsins, birting dóma, heimanám og loftslagsmál.

Samtökin senda reglulega umsagnir til Alþingis og í samráðsgátt stjórnvalda um lagafrumvörp, þingsályktunartillögur og reglugerðir er lúta að málefnum barna hér á landi sem og erlendis.

Erna Reynisdóttir framkvæmdastjóri, Herra Guðni Th. Jóhannesson forseti Íslands, Ásmundur Einar Daðason félags- og barnamálaráðherra og Harpa Rut Hilmarsdóttir formaður stjórnar Barnaheilla.

Jafnframt eru sendar út ályktanir og áskoranir til stjórnvalda og annarra aðila þegar samtökin telja brotið á réttindum barna. Á árinu 2021 sendu samtökin frá sér alls 40 umsagnir. Allar umsagnir Barnaheilla má finna á vefsíðu samtakanna undir liðnum *Starfið okkar – Gætum réttinda barna*. Samtökin senda einnig reglulega greinar til fjölmiðla um málefni barna og þau verkefni sem samtökin vinna að.

Ráðgjöf

Einn þáttur í starfi Barnaheilla er ráðgjöf þar sem börn og fullorðnir geta leitað upplýsinga um réttindi barna. 47 erindi bárust á árinu 2021. Málin voru af ýmsum toga og vörðuðu m.a.; börn sem orðið hafa fyrir kynferðisofbeldi, netöryggi barna, forsjármál, umgengismál, eineltismál, grun um vanrækslu eða ofbeldi gegn börnum og réttindamál ýmiss konar.

Viðurkenning Barnaheilla – Save the Children á Íslandi

Frá árinu 2002 hafa samtökin veitt viðurkenningu fyrir sérstakt framlag í þágu barna og mannréttinda þeirra. Viðurkenningin er veitt til að vekja athygli á Barnasáttmálanum og mikilvægi þess

að íslenskt samfélag standi vörð um mannréttindi barna. Viðurkenning Barnaheilla er veitt á afmæli barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna þann 20. nóvember. Árið 2021 hlaut Ásmundur Einar Daðason, félags- og barnamálaráðherra Viðurkenningu Barnaheilla fyrir störf í þágu breytinga í málaflokkum barna og ungmenna. Ásmundur Einar hefur í embætti félags- og barnamálaráðherra sett málefni barna í fyrsta sæti svo um munar. Hann lagði fram fjögur frumvörp auk þingsályktunartillögu í málefnum barna fyrr á þessu ári sem samþykkt voru á Alþingi sem hafa í för með sér gjörbyltingu í málefnum barna og ungmenna. Börnin eru í brennidepli og öll þjónusta og kerfin í kringum börnin mun vera samþætt og öllum hindrunum rutt úr vegi. Afhending viðurkenningarinnar fór fram í veislusal veitingastaðarins Nauthóls. Harpa Rut Hilmarsdóttir, formaður Barnaheilla, flutti ávarp og tilkynnti hver hlyti viðurkenninguna. Herra Guðni Th. Jóhannesson, forseti Íslands, flutti ávarp og afhenti viðurkenninguna. Guðmundur Steingrímsson, fyrrum stjórnarmaður í stjórn Barnaheilla stýrði athöfninni.

FRÆÐSLA OG FOR- VARNIR

Ár hvert veita starfsmenn Barnaheilla fræðslu um samtökin og starfsemi þeirra, um barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og annað sem tengist mannréttinda- og mannúðarmálum barna. Námsfólk, skólar, önnur samtök og opinberir aðilar leita til Barnaheilla eftir upplýsingum og fræðslu.

KYNNINGARSTARF

Barnaheill – Save the Children á Íslandi leggja áherslu á að vera með stöðuga og trausta upplýsingagjöf til fjölmíðla um málefni er varða börn og mannréttindi þeirra. Allar fréttatilkynningar og greinar frá Barnaheillum eru birtar á heimasíðu samtakanna og á samfélagsmiðlinum Facebook. Samtökin halda úti öflugum samfélagsmiðlum á Facebook, Instagram, YouTube og hafa nýverið opnað TikTok reikning með það markmið að ná frekar til yngri kynslóða.

FRÆÐSLUEFNI

Einn liður í fræðslustarfi Barnaheilla – Save the Children á Íslandi er gerð fræðsluefnis um réttindi barna, um vernd barna gegn ofbeldi og um öryggi barna. Á vefsíðu samtakanna, www.barnaheill.is, er að finna upplýsingar um einkenni og afleiðingar líkamlegs, andlegs og kynferðislegs ofbeldis gegn börnum, eineltis, vanrækslu og þess að búa við heimilisofbeldi. Einnig eru þar upplýsingar um hvert hægt er að leita vakni grunur um ofbeldi gegn börnum.

Í samvinnu við umboðsmann barna, UNICEF á Íslandi og Menntamálastofnun, halda samtökin úti námsvef og gefa út veggspjöld og bæklinga um barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og mannréttindi barna. Á vefnum er að finna fræðslu um mannréttindi barna. Þar er Barnasáttmálinn birtur með barnvænum texta, hann er táknmálstúlkaður og á vefnum er vefpula sem hentar blindum og sjónskertum. Vefurinn hefur jafnframt að geyma Barnasáttmálann á mörgum erlendum tungumálum auk heildartexta Barnasáttmálans. Vefurinn er að hluta til þýddur á ensku og pólsku og er það gert til að höfða til foreldra barna á Íslandi með annað móðurmál en íslensku.

Barnaheill – Save the Children á Íslandi gefa út fræðsluefni sem afhent er foreldrum í ung- og smábarnavernd. Annars vegar er um að ræða veggspjald um slysavarnir barna sem nefnist *Öruggr börn* og hins vegar bókina *Þetta er líkaminn minn* sem fjallar um einkastaði líkamans og rétt barna til að setja sér mörk þegar kemur að eigin líkama. Fulltrúar Barnaheilla fara víða með fræðsluerindi um mannréttindi barna, forvarnir og vernd gegn ofbeldi. Færri slík erindi voru á árinu 2021 vegna takmarkana í samfélaginu en hluti af þeirri fræðslu fór fram á rafrænu formi.

VERND BARNNA GEGN OFBELDI

Samkvæmt barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og íslenskum lögum eiga börn rétt á vernd gegn hvers kyns ofbeldi og vanrækslu; gegn líkamlegu, andlegu og kynferðislegu ofbeldi og áreiti og gegn því að vera neydd til vændis eða þátttöku í kynlífsiðnaði. Börn eiga enn fremur rétt á að vera vernduð fyrir upplýsingum og öðru efni sem getur skaðað velferð þeirra. Barnaheill – Save the Children á Íslandi hafa frá upphafi lagt áherslu á mikilvægi þess að vernd barna gegn ofbeldi sé tryggð. Samtökin hafa beitt sér fyrir breytingum á löggjöf, unnið að verkefnum og gert fræðsluefni þar að lútandi.

ÁBENDINGALÍNA BARNAHEILLA

Frá árinu 2001 hafa Barnaheill rekið Ábendingalínu um ólöglegt og óviðeigandi efni á netinu sem varðar börn, í samstarfi við Ríkislögreglustjóra. Á árinu 2021 var ráðist í kynningarátak um mikilvægi þess að deila ekki áfram nektarmyndum af börnum sem ýtt var úr vör á Alþjóðlega netöryggisdaginn. Alls bárust 128 tilkynningar til Ábendingalínunnar á árinu og þar af voru 55 sem vörðuðu kynferðisofbeldi gegn börnum á neti. Heildarfjöldi tilkynninga til Ábendingalínunnar dróst eilítið saman á milli ára. Ábendingalínan er hluti af SAFT verkefninu sem er í samvinnu við Heimili og skóla og Rauða krossinn sem rekur Hjálparsímann 1717. SAFT verkefnið er styrkt af Evrópu-sambandinu.

Barnaheill eru meðlimir í INHOPE, regnhlífasmötum ábendingalína um allan heim. Með þátttöku í þeim samtökum taka Barnaheill þátt í að vinna gegn útbreiðslu kynferðisofbeldis gegn börnum á neti

hvar sem er í heiminum. Á hverju ári berast yfir hundrað þúsund tilkynningar til ábendingalína innan INHOPE.

Fulltrúi Barnaheilla á sæti í stjórn samtakanna, til ársins 2022. Vegna kórónuveirufaraldursins voru ráðstefnur samtakanna haldnar á netinu með góðum árangri.

VINÁTTA – FRI FOR MOBBERI

Barnaheill hafa frá árinu 2014 verið í samstarfi við Mary Fonden og systursamtökin Red barnet – Save the Children í Danmörku um notkun á námsefninu *Fri for mobberi*, forvarnaverkefni gegn einelti í leikskólum og yngstu bekkjum grunnskóla. Á Íslandi fékk námsefnið heitið *Vinátta*. Fyrst kom út námsefni fyrir börn 3ja-6 ára í leikskóla, síðan fyrir börn yngri en þriggja ára og á árinu 2020 kom út endurbætt efni fyrir 1.- 4. bekk grunnskóla og frístundaheimili eftir þróunarvinnu frá árinu 2017. Árið 2021 kom út sögubókin *Vinátta í leikskólanum* eftir Ina Haller í þýðingu Höllu Kjartansdóttur og er bókin góð viðbót við efni fyrir börn frá þriggja til sex ára. Í lok árs 2021 var fjöldi leikskóla sem vinna með námsefnið orðinn tæplega 160 eða um 65% leikskóla á Íslandi, 25% grunnskóla og nokkur frístundaheimili. Mikil ánægja er með *Vinátta* hjá þeim skólum sem nýta efnið og eflir *Vinátta* bæði félagsfærni barna og samkennd.

Barnaheill héldu fjölda námskeiða *Vináttu* fyrir starfsfólk leik- og grunnskóla auk frístundaheimila. Flest námskeiðin voru fjar-námskeið, ekki síst vegna sóttvarnarráð-stafana á árinu.

VERNDARAR BARNA

Markmið *Verndara barna* er að vernda börn gegn kynferðisofbeldi og skapa öruggari og traustari framtíð fyrir börn. Með fræðslu til fagaðila, kennara og annarra sem annast og sinna börnum bjóðast góðar og gagnlegar leiðir til að vernda börnin. Með fræðslu er stuðlað að aukinni þekkingu allra um gildi og mikilvægi forvarna gegn kynferðisofbeldi.

NÁMSKEIÐ

Viðamesta verkefnið undir hatti *Verndara barna* er samnefnt námskeið. Markmið námskeiðsins er að kenna leiðir til að vernda börn gegn kynferðisofbeldi. Leiðirnar felast í mikilvægum skrefum til að auka vitneskju um það hvernig megi koma í veg fyrir ofbeldi, hvernig bregðast megi við, ásamt upplýsingum um hvernig tilkynna á um grun um ofbeldi.

Fræðsluefni sem fylgir námskeiðinu inniheldur myndefni og vinnubók. Efnið er byggt á nýlegum íslenskum og erlendum rannsóknum. Í myndefninu koma fram sérfræðingar sem starfa með börnum auk þolenda sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi í æsku. Rannsóknir á eldra efni sem notað var á námskeiðunum sýna að þekking og viðhorf þátttakenda á ýmsu er viðkemur kynferðislegu ofbeldi eykst og

Yfirlit yfir námskeið og kynningar Vináttu árið 2021.

Heiti	Fjöldi
Námskeið fyrir leikskóla	13
Námskeið fyrir grunnskóla og frístund	9
Kynningar fyrir grunnskóla	1
Kynningar fyrir leikskóla	4
Tónlistarnámskeið	2
Samtals fjöldi námskeiða og kynninga	28
Áætlaður fjöldi þátttakenda	700

breytist í kjölfar þess að hafa hlotið þjálfun. Hafið er samstarf við Háskólann á Akureyri um að gera úttekt á áhrifum nýja efnisins.

VERNDARAR BARNA - FRÆÐSLA 2021

Fræðsla til fullorðinna fer að mestu fram meðal starfsfólks í leik- og grunnskólum landsins. Vegna Covid-19 fluttust námskeið *Verndara barna* yfir á Teams og gekk það vonum framár. Lífsleikni í grunnskólum hefur verið í þróun og fengið heitið SKOH! - Hvað er ofbeldi? Og er nánar fjallað um það hér á eftir.

Heildarfjöldi þeirra sem fengu fræðslu 2021 var 4.572 sem skiptist á eftirfarandi hátt:

- 344 fullorðnir gerðust Verndara barna með því að sækja samnefnt námskeið.
- 15 fullorðnir voru þjálfaðir sem leiðbeinendur á forvarnanámskeiðinu *Verndara barna*.

- Fimm fullorðnir hófu þjálfun sem *Bella Net* leiðbeinendur.
- 48 aðilar fengu ráðgjöf.
- 1751 fullorðnir hlýddu á fyrirlestur um forvarnir og viðbrögð vegna kynferðisbrota.
- 8 fullorðnir mættu á kvöldfundi foreldra.
- 153 unglingar fengu lífsleiknifræðslu.
- 2208 börn í þriðja bekk í grunnskólum sáu fræðslumyndina *Leyndarmálið*.
- 40 fullorðnir sátu kynningu á verkefnum *Verndara barna*.

SKOH – HVAÐ ER OFBELDI?

Hluti af *Verndara barna* verkefninu hefur verið lífsleikni fyrir börn í grunnskólum. Á árinu 2021 var sú fræðsla endurskoðuð og mótuð frá grunni og fékk í kjölfarið heitið SKOH! - Hvað er ofbeldi? Fræðslan er ætluð fyrir nemendur í 5. - 10. bekk grunnskóla þar sem áherslan er á annars vegar einelti og hins vegar kynferðisofbeldi. Markmið fræðslunnar er að eiga samræður um ofbeldi í öruggu umhverfi með áherslu á að styrkja sjálfsmynd, æfa mörk og auka almenna þekkingu og skilning á ofbeldi. Einnig er farið yfir hvað hægt er að gera ef grunur vaknar um eða tilkynna þarf ofbeldi. Á árinu 2021 var fræðslan mótuð og prufukeyrð í einum skóla. Einnig var gerður samningur við annan skóla um fræðslu í alla árganga.

ÁHRIFAMÁTTUR BARNA

Ungmennaráð Barnaheilla var ekki virkt á árinu. Meðal annars hafði COVID-19 áhrif á starfseminu.

INNLENT SAMSTARF

Barnaheill eiga í víðtæku samstarfi við opinbera aðila, stofnanir og frjáls félagsamtök sem vinna að málefnum barna hér á landi. Samtökin starfa í nánu samstarfi við umboðsmann barna og UNICEF á Íslandi.

Barnaheillhafatekið þáttístarfivelferðarvaktar félags- og vinnumarkaðsráðuneytisins frá stofnun hennar árið 2009 og eiga samtökin fulltrúa í báðum samráðshópum vaktarinnar. Vaktin er samráðs- og samstarfsvettvangur og álitsgjafi á sviði velferðarmála.

Barnaheill eiga samstarf við önnur íslensk mannúðarsamtök og er tilgangur samstarfsins að styrkja hlutverk allra samtakanna og auka sýnileika þeirra í íslenski þróunarsamvinnu. Barnaheill eru einnig aðilar að Almannaheillum – samtökum þriðja geirans.

SAFT

Barnaheill – Save the Children á Íslandi eru aðili að SAFT verkefni. SAFT er vakningarátak um örugga net- og tækninotkun barna og unglunga á Íslandi. Verkefnið er hluti af *Connecting Europe facility* (CEF), og nýtur fjárstuðnings Evrópusambandsins á grundvelli netöryggis-hluta samgönguáætlunar ESB. Aðilar að SAFT á Íslandi eru auk Barnaheilla; Heimili og skóli, Ríkislögreglustjóri og Rauði krossinn á Íslandi. Ábendingalína Barnaheilla er einn hluti verkefnisins og hjálparsími Rauða krossins 1717.is annar, en að auki gefur SAFT út efni og er með fræðslu til foreldra og skóla sem á að stuðla að ábyrgri og öruggri netnotkun.

SAMAN-hópurinn

Markmiðið með starfi SAMAN-hópsins er að styðja og styrkja foreldra í uppeldishlutverkinu. Lögð er áhersla á samveru foreldra og barna, á tímamótum, á hátíðum og í leyfum og sendir hópurinn skilaboð til foreldra í þá veru. Hefðbundin verkefni SAMAN-hópsins eru að framleiða segla með útivistarreglum sem sveitarfélög sjá um dreifingu á, sending skilaboða til foreldra barna í lok 10. bekkjar og í upphafi

framhaldsskólagöngu til að minna á 18 ára ábyrgð foreldra, ýmis jákvæð skilaboð til foreldra í gegnum samfélagsmiðla, hvatning til að njóta tímamóta saman svo sem með jóladagatali fyrir jólin, á áramótum, menningarnótt og yfir sumartímann. Vefsvæði hópsins er *samanhopurinn.is*, en heimasíðan var endurnýjuð á árinu, og er hópurinn jafnframt með Facebook-síðu.

Störf SAMAN-hópsins hafa vakið athygli erlendis undanfarin ár; m.a. vegna hins góða árangurs sem Íslendingar hafa náð í að minnka áfengisneyslu barna og ungmenna á undanförmum áratugum. Fulltrúi Barnaheilla hefur tekið að sér að kynna SAMANhópin fyrir áhugasömum erlendum sveitarfélögum og samtökum.

Náum áttum-hópurinn

Fræðslu- og forvarnahópurinn *Náum áttum* skipuleggur morgunverðarfundir um ýmis mál er varða forvarni og velferð barna og ungmenna. Í hópnum eiga sæti fulltrúar nokkurra stofnana og félagsamtaka sem ákveða saman fundarefni og skipuleggja dagskrá fundanna og útvega einnig fyrirlesara og aðstöðu. Þar sem allir fundir ársins voru haldnir í fjarfundi vegna samkomutakmarkanna og voru þeir haldnir jafn reglulega og tíðkast hefur. Meðal þess sem fjallað var um á fræðslufundum á árinu 2021 var fátækt barna, félagsfærni í skólum, kynferðisofbeldi gegn börnum og barnavernd á tímum Covid.

Vefsvæði hópsins er *naumattum.is* og hópurinn er jafnframt með Facebook-síðu.

Hjólásöfnun

Hjólásöfnun Barnaheilla var haldin tíunda árið í röð í samvinnu við Æskuna, barnahreyfingu IOGT og endurvinnslustöðvar SORPU.

Markmið hjólásöfnunarinnar er að börn í félagslega eða fjárhagslega erfiðri stöðu eignist hjól og geti þar með verið þátttakendur í samfélagi barna með auknum hætti og að þau eflist þar með félagslega og heilsufarslega, jafnt líkamlega sem andlega. Að auki getur verkefnið stuðlað að vald-eflingu barna, bættri umhverfisvitund og samfélagslegri ábyrgð. Hjólásöfnunin hófst formlega þann 19. mars í móttökustöð SORPU við Sævarhöfða. Sjóvarpsskonan Steinunn Ása Þorvaldsdóttir gaf fyrstu hjólin í söfnunina og tók Elsa Margrét Þórðardóttir við fyrstu hjólunum fyrir hönd barna.

Hjólum var safnað á móttökustöðvum SORPU sem eru um allt höfuðborgarsvæðið og þaðan voru þau sótt á verkstæði sem við höfðum að þessu sinni að Smiðshöfða 7 í Reykjavík. Það var Fasteignafélagið Eik sem lánaði húsnæðið. Sjálfboðaliðar gerðu hjólin upp undir stjórn sérfræðinga í reiðhjólaviðgerðum. Hjólunum var úthlutað börnum efnaminni fjölskyldna í samstarfi við félagsþjónustu sveitarfélaga, grunnskóla, Mæðrastyrksnefnd Reykjavíkur, Rauða krossinn, Kvænnaathvarfið og Hjálparstarf kirkjunnar. Um 600 hjól söfnuðust og um 300 hjólum var úthlutað. Margir komu að stuðningi við verkefnið og má þar nefna Eimskip Flytjanda, Dominos, Bílaleigu Akureyrar, Samkaup, Ölgerðina, Íslenska gámafélagið, Gámastöðina, Hringrás, N1, Fossberg og Kiwanis í Hafnarfirði.

Evrópusamstarf

Barnaheill – Save the Children á Íslandi eiga aðild að Evrópuhópi Save the Children. Evrópuhópurinn vinnur að almennri réttindabaráttu fyrir börn, vernd barna gegn ofbeldi, málefnum vegalausra barna, hælsleitenda, barna sem eru fórnarlömb mansals og gegn fátækt barna í Evrópu.

Samtökin beita sér fyrir því, meðal annars í gegnum lagaumsagnir, að réttur barna og sérstaða sé tryggð í samningum Evrópusambandsins og á EES-svæðinu. Árið 2021 tóku samtökin virkan þátt í starfi yfirhóps og hóps um fátækt. Samstarfið var að þessu sinni einungis rafrænt. Undanfarin ár hefur sérstök áhersla og vinna verið um málefni barna sem búa við fátækt og félagslega einangrun.

ÚT AÐ BORÐA FYRIR BÖRNIN

Árlegt fjáröflunaráttak Barnaheilla, *Út að borða fyrir börnin* fór fram í ellefta sinn frá 15. febrúar til 15. mars. Heimsfaraldurinn setti töluvert strik í reikninginn en þrátt fyrir það söfnuðust um 2,5 milljónir þetta árið. Að vanda rann söfnunarféð í verkefni Barnaheilla sem snúa að vernd barna gegn ofbeldi.

LANDSSÖFNUN

Í apríl á hverju ári standa Barnaheill fyrir landssöfnun til að halda áfram baráttunni fyrir vernd barna gegn kynferðisofbeldi. Með söfnuninni er einnig verið að vekja athygli á alvarleika kynferðisbrota á börnum og að gæta þurfi að velferð barna í hvívetna.

Lýklakippa og ljós sem selt var 2021.

Forseti Íslands Hr. Guðni Th. Jóhannesson tók þátt í að hefja söfnunina árið 2021 líkt og síðustu ár. Söfnunarfé landssöfnunarinnar rann til forvarnaverkefnisins Verndara barna.

HAUSTSÖFNUN

Haustsöfnun Barnaheilla sem bar heitið *Lína okkar tíma* fór fram í ágúst/september til styrktar þróunarverkefnis Barnaheilla í Sierra Leóne.

Lína okkar tíma.

Erna Reynisdóttir, framkvæmdastjóri Barnaheilla, Guðrún Helga Bjarnadóttir, verkefnastjóri Verndara barna og Hr. Guðni Th. Jóhannesson, forseti Íslands.

Söfnunin var haldin í fyrsta sinn og gekk vonum framar, þar sem um 10.000 armbönd voru seld víða um land og í vefverslun Barnaheilla. Haustiöfnun Barnaheilla mun koma til með vera árlegt fjáröflunaráttak til styrktar erlendum verkefnum Barnaheilla.

HEILLAGJAFIR

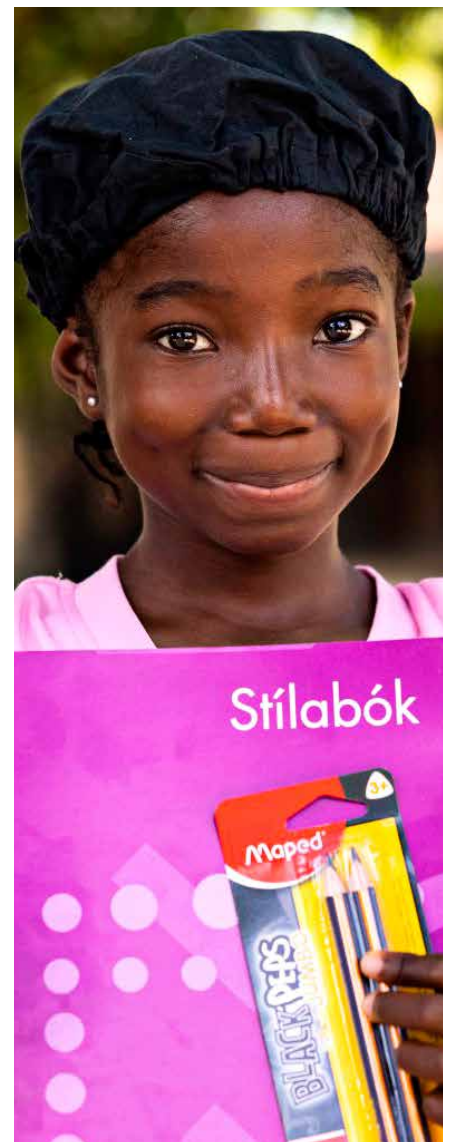
Jólasala Heilaggjafa var haldin í annað sinn árið 2021. Sala á Heilaggjöfum er fjáröflunarleið til styrktar erlendu starfi Barnaheilla.

Heilaggjafir stuðla að bættri heilsu, öryggi og menntun barna sem búa við erfiðar aðstæður í þeim löndum sem Barnaheill – Save the Children á Íslandi starfa.

JÓLAKORT

Sala jólakorta er afar mikilvæg fjáröflunarleið fyrir Barnaheill sem reiða sig alfarið á frjáls framlög einstaklinga, fyrirtækja og opinberra aðila.

Í ár var það listakonan Kristín María Ingimarsdóttir sem hannaði jólakortið. Jólakortið bar heitið *Kærleikur*.

Erlent starf

Barnaheill – Save the Children á Íslandi taka virkan þátt í neyðar- og þróunarstarfi alþjóðasamtaka Barnaheilla – Save the Children. Helstu áherslur í alþjóðastarfi Barnaheilla – Save the Children byggjast á barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og Heimsmarkmiðunum, þær eru á forvarnir gegn og viðbrögð við ofbeldi á börnum

MANNÚÐARAÐSTOÐ BARNAHEILLA – SAVE THE CHILDREN Á ÍSLANDI

Í ágúst 2021 hófst annar áfangi af mannúðaraðstoð, með stuðningi frá utanríkisráðuneytinu, í Lýðstjórnarlýðveldinu Kongó. Verkefnið styður við börn og fjölskyldur þeirra í Suður Kivu í Lýðstjórnarveldinu Kongó. Verkefnið miðast að því að vernda börn gegn ofbeldi, misnotkun, útskúfun og vanrækslu, auk þess að vernda börn fyrir því að vera neydd til að ganga til liðs við vígahópa og styðja við þau börn sem hafa þegar verið neydd til þess. Verkefnið miðar að því að ná þessu fram með því að styðja við barnvæn svæði og samfélagslega leidda barnavernd og bjargráð. Verkefninu lýkur í lok mars 2022 og er heildarkostnaður þess tæpar 32 milljónir.

ÞRÓUNARSAMVINNA BARNAHEILLA – SAVE THE CHILDREN Á ÍSLANDI

Í september 2021 hófst, með stuðningi utanríkisráðuneytisins, tilrauna þróunarverkefni til eins árs í Pujehun héraði í Sierra Leóne þar sem megináhersla er lögð á barnavernd. Markmiðið er að vernda börn á skólaaldri gegn öllu ofbeldi, sér í lagi gegn kynbundnu- og kynferðisofbeldi. Verkefninu lýkur í lok ágúst 2022 og er heildarkostnaður þess tæpar 25 milljónir.

SKÝRSLUR ALÞJÓÐASAMTAKANNA

Á árinu 2021 gáfu alþjóðasamtök Barnaheilla – Save the Children út fjölda skýrsla. Þar á meðal skýrsluna *Pippi of today* sem fjallaði um framgang verkefnisins *Lína okkar tíma*, sem er samstarfsverkefni sem Barnaheill

tóku þátt í, að frumkvæði Astrid Lindgren Company. Verkefnið er fjáröflunarverkefni sem styður stúlkur á flóttu í heiminum.

Samtökin gáfu einnig út skýrsluna *Guaranteeing Children's Future: How to end Child Poverty and Social Exclusion in Europe* sem fjallar um fátækt barna í Evrópu. Fjórtán ríki í Evrópu tóku þátt í vinnu við skýrsluna þar á meðal Ísland. Í skýrslunni kemur m.a. fram að Ísland er eina þátttökulandið sem hefur enga skilgreiningu á fátækt meðal barna. Jafnframt er engin opinber stefna eða áætlun á Íslandi um að uppræta fátækt meðal barna, né þátttöku þeirra.

Í skýrslunni *Born into Climate changes* má finna niðurstöður um áhrif loftslagsbreytinga á börn. Þar kemur m.a. fram að börn í fátækustu ríkjum heims bera mesta þungann af áhrifum loftslagsbreytinga

Adela, 10 ára, býr í Suður-Kivu í Lýðstjórnarlýðveldinu Kongó

Barnaheill – Save the Children vinna að þróunarverkefni í Sierra Leóne. Á myndinni má sjá ánægð börn í Pujehun héraði sem fengu fótbolta að gjöf frá Barnaheillum.

ERLENT SAMSTARF

Barnaheill – Save the Children á Íslandi vinna með alþjóðasamtökunum Save the Children International að mótun stefnu og starfshátta. Einnig sjá samtökin á Íslandi um að koma á framfæri helstu fréttum af alþjóðlegri starfsemi samtakanna og taka þátt í hinum ýmsu verkefnum sem þau standa fyrir.

Á hverju ári er haldinn fundur með forsvarsmönnum landssamtaka Save the Children til að móta stefnu og samræma aðgerðir. Ársfundurinn 2021, sem áætlað hafði verið að halda á Spáni, var haldinn í netheimum. Harpa Rut Hilmarsdóttir formaður stjórnar Barnaheilla sótti fundinn ásamt Guðrúnu Helgu Jóhannsdóttur aðstoðarframkvæmdastjóra.

Þátttaka á ársfundum er afar mikilvæg. Þar kemur ýmislegt lærdómsríkt og upplýsandi fram og þar skapast auk þess tækifæri til að mynda tengsl og hafa áhrif.

Barnaheill – Save the Children á Íslandi eru í samstarfshópi Evrópuhluta Save the Children sem er með aðsetur í Brussel.

Aðild að þeim eiga systursamtökin í Bretlandi, Danmörku, Finnlandi, Hollandi, Ítalíu, Litháen, Noregi, Rúmeníu, Spáni, Svíþjóð, Sviss og Þýskalandi. Meðal markmiða samstarfsins er að hafa áhrif á löggjöf og stefnu Evrópusambandsins og Evrópuráðsins um málefni sem varða réttindi og velferð barna.

Á árinu 2020 hófst 5 ára samstarfsverkefni Barnaheilla - Save the Children Albaníu, Sviss og Íslands, um að innleiða forvarnir gegn lífsstílsjúkdómum í Albaníu. Litið er til Íslands um ráðgjöf og fræðslu um íslenska forvarnamódelið og jafnframt notast við heilðrænt heilsuefandi hugmyndakerfi sem Alþjóðaheilbrigðisstofnunin (WHO) hefur þróað, en það er jafnframt nýtt á Íslandi í formi „Heilsuefandi“ verkefna sem stýrt er af Embætti landlæknis. Barnaheill fengu fulltrúa frá Heimili og skóla, Embætti landlæknis, SAMFOK og Heilsugæslunni til þátttöku í samstarfinu. Reynsla og þekking frá Íslandi mun vonandi nýtast til að byggja upp heilsuefandi samfélag í Albaníu fyrir börn til framtíðar.

TEKJUR OG GJÖLD 2021

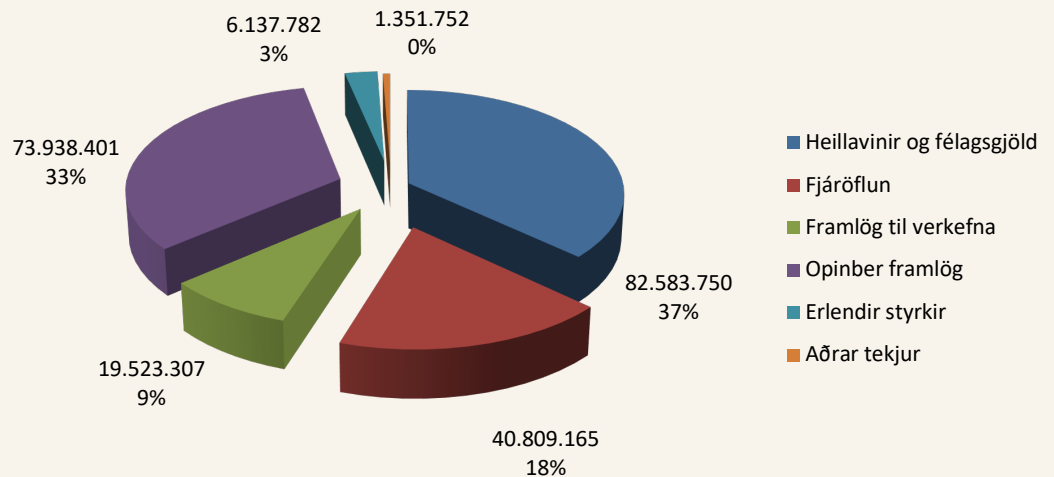
Tekjur af reglulegri starfsemi Barnaheilla – Save the Children á Íslandi voru samtals tæplega 170 milljónir.

Rúmlega 50% tekna samtakanna komu frá einstaklingum í formi einstaklingsframlaga og fjáraflana.

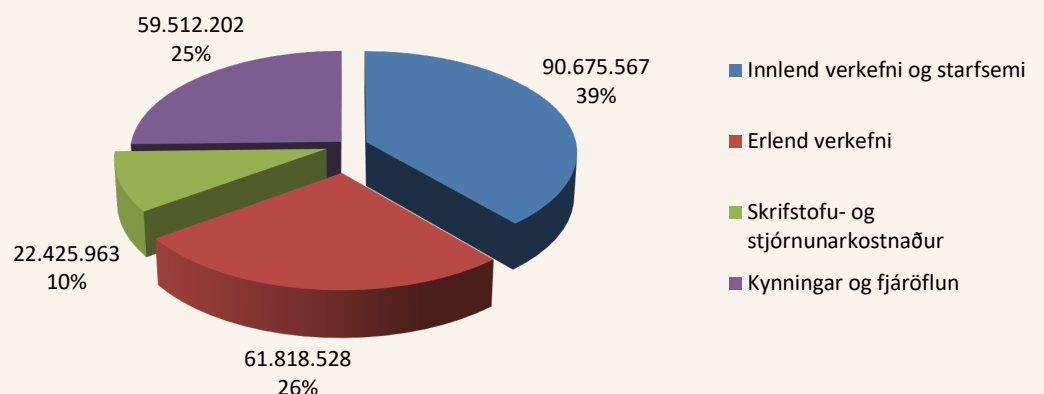
Rekstrargjöld voru um 171 milljón, þar af runnu 72% beint í verkefni samtakanna.

Reksturinn var í ágætu jafnvægi og var tap með fjármagnsliðum um 2,1 milljónir á árinu sem skýrist að hluta af breyttum bókunaraðferðum.

SKIPTING TEKNA

SKIPTING GJALDA

Barnaheill

**Stjórn og starfsfólk Barnaheilla
- Save the Children á Íslandi
þakka öllum þeim sem hafa lagt
samtökunum lið á árinu 2021.**

**Sérstakar þakkir fá þau ráðuneyti
sem hafa stutt við einstök verkefni samtakanna
og Heillavinir sem leggja samtökunum lið
með mánaðarlegum framlögum.**

**Með stuðningnum
er samtökunum gert kleift
að vinna mikilvægt starf í þágu barna.**